

ideologije, poimanje društvenog determinizma i sl. na račun ocena aktuelnog političkog efekta konkretnog gledišta: npr. na koji način se rehabilituju, rasterećuju, ili zamagljuju minuli masovni zločini izjednačavanjem ili poređenjem sa drugima. Kod sredstava javnog opštenja koja su uzdigla CKK do krupnog medijskog događaja ne prevladava kritika izvora i metoda niti se rezultati ovog istraživanja porede sa sličnim, već se pretežno radi o oceni aktuelnog političkog učinka knjige.

Prenaglašeni i skraćeni ideološko-kritički pristup važan je uzrok toga što CKK nije imala istu funkciju u Francuskoj i Italiji (gde je prisutna tradicija evrokomunizma), SR Nemačkoj (gde je kod leveice, dela centra i liberala shvaćena kao relativizacija nacizma) ili u SAD gde je dočekana sa manje strasti. U Francuskoj CKK odmah je izazvala polemiku u parlamentu. Na pitanje jednog konzervativnog poslanika kako će vlada posle ove knjigegledati na KP Francuske premijer Žospen (Jospin) je u parlamentu 12. 11. 1997. odgovorio: "Revolucija iz 1917. spada u najveće događaje našeg stoleća. SSSR, bez obzira šta se o Staljinu može misliti, bio je naš saveznik protiv nacističke Nemačke. Gulag i staljinizam moraju se en bloc osuditi, a možda su francuski komunisti to učinili kasno. Ali za mene je komunizam povezan sa Narodnim frontom, borbom resistance i vladama iz 1945 i 1981. Ja sam ponosan što su komunisti zastupljeni u mojoj vladi". Nefireovski nastup premijera, koji se ne može svesti samo na tekuću političku taktiku, dobio je aplauz u francuskom parlamentu. Kod nemačkih debata u središtu je bio Nolte, koji je još 1986. postavio tezu o uzročnoj vezi sovjetskog terora i holokausta, a u pozadini "francuskog Historikerstreit" stajalo je delo Firea. Nemački konzervativci sa olakšanjem su dočekali CKK (dakle i drugi su pre nas Nemaca bili zločinci), a u Francuskoj je Le Pen odmah podržao zahtev S. Kurtoa za "komunističkim Nirnbergom".

Rasprava oko CKK u Francuskoj i SR Nemačkoj nije pogađala interese istih idejnopoličkih struja. Poredeći nacizam i komunizam redaktor CKK nije želeo da rastereti vlast i naciju u svojoj zemlji, već da optereti određenu partiju – KP Francuske. U Francuskoj komunisti imaju 10% birača i ministre u vladi, a francuski izdavač se nadao (po priznanju N. Verta) da će posle pojave CKKKPF bar promeniti ime (Schmierer 1998). Osim toga Francuska je udaljenija od SSSR-a, pa njena tradicija nije bila opterećena strahom od lagera kao u SR Nemačkoj. Pravi problem francuske leveice je afričko pitanje – francuski kolonijalizam i imigranti, a ne Aušvic. Opravdanost nemačkih debata oko CKK Kašojer vidi u okolnosti da bi bez komunističke pretnje sa istoka teško bili mogući "rajnski kapitalizam", polet i privredno čudo. Zato za nemačku levicu i liberale nije nevažno pitanje, kojim žrtvama i lažima smo zahvalni za današnje obilje (Kalscheuer 1998). Kurtoa tvrdi da onaj ko insistira na jedinstvenosti holokausta zamagljava sećanje na žrtve komunizma (Courtois 1999, S. 35) nastojeći da preusmeri antifašizam u antikomunizam. Ova teza graniči se sa apologijom nacizma, smatraju kritičari nemačkog nacionalizma. Dok su ranije komunisti potiskivali holokaust, jer je skretao pažnju sa antifašističkog otpora leveice, danas bivši komunisti potiskuju rasistički genocid nad Jevrejima, jer su navodno glavna tema stoleća zločini komunizma.

Nije teško razumeti zašto je u Nemačkoj Aušvic lako dospao u središte debate oko CKK. Odbrana, potiskivanje i rasterećenje su pojmovi koji označavaju nemačko ponašanje prema Aušvicu i fašizmu, što se iskazalo i u debati oko CKK. Prevod CKK olakšao je napor konzervativaca za rasterećenjem nacije od Aušvica. Kurtoa je u uvodu bio svestan moguće relativizacije holokausta. Štaviše on Nemce u Drugom svetskom ratu ne posmatra kao počinioce nego kao žrtve. Govori o "ubijanju ili smrti stotina hiljada nemačkih zarobljenika